

N:o 97.

*Af Herr **Liss Olof Larsson** m. fl.: Derom, att nu gällande föreskrifter för utskänkning och utminuteri af spirituösa drycker måtte tillämpas jemväl på försäljning till förtäring på stället af maldrycker samt vin.*

Genom Kongl. kungörelsen den 22 Februari sistlidne år har blifvit föreskrifvet, att, i fråga om förvärfvande och utöfvande af rättighet att till förtäring på stället försälja öl, dricka, porter eller andra maldrycker, skall hädaneftre gälla hvad i nämnda hänseende är om vin stadgadt; d. v. s. kommunalnämnden å landet och magistrat i stad erhöilo derigenom rätt att afgifva yttrande till Konungens Befallningshafvande, om huruvida den, som söker rättighet till sådan försäljning, gjort sig känd för sedlighet och ordentlighet samt om den sökande anses lämplig att sådan försäljning förestå, men icke någon rättighet att yttra sig om, huruvida kommunen vill hafva sådan försäljning inom sina gränser, hvadan ock erfarenheten redan visat, att Konungens Befallningshafvande, tvärt emot kommuners uttalade önskningsar, medgifvit sådan försäljning.

Att genom det sålunda meddelade stadgande ett litet steg blifvit taget till ett bättre, kan ej förnekas, ehuru hvar och en som känner — och detta är nu temligen allmänt — de olägenheter och det förderf, som dessa s. k. ölstugor och vinförsäljningsställen astadkomma, icke kunna vara tillfredsställda med en sådan föreskrift, utan önska icke allenast framgång åt 1872 års Riksdags beslut i hithörande ämne, gående derpå ut, att åt kommunerna sjelfva lemna rättighet att förhindra sådan handel, utan ock att samma rätt måtte lemnas kommunerna i afseende å all slags handel

med vin, med undantag af den handel, som utöfvas af tillverkaren, hvilken dock icke utan kommunens medgifvande må försälja sådant till förtäring på stället. Oss synes som om föreskriften för förvärfvandet af rätt till utskänkning och utminuterung af spirituösa drycker vore fullt lämplig jemväl vid förvärfvandet af rätt till försäljning af vin och maldrycker, då, såsom känt är och hvad jemväl ingressen till den Kongl. kungörelsen omförmäler, ifrågavarande drycker innehålla alkohol och således verka rusgifvande; och är ett sådant stadgande beträffande handel med vin och maldrycker så mycket mera behöflig, som dessa s. k. ölstugor och vinförsäljningställen — vanligen i samband med annan handel, der brännvin utgör hufvudartikeln — äro så till vida skadligare än de legaliserade krogarne, att yngre personer och andra, de der anse det såsom en skam att besöka en krog, äfven falla ett offer för de förre, der brännvinet säljes rödfärgadt under benämning vin och öl, och der man, utan att ana det, ådrager sig ett rus, under hvars inflytande handlingar ofta begås de der vanära både den rusiga och andra, och hvarigenom personer icke så sällan inledas på dryckenskapens slippriga bana — ett steg, som de måhända undsluppit, om ej dessa maskerade krogar funnits i sådan mängd, som nu är händelsen.

De lifliga och ihärdiga sträfvanden, som i flera landsorter göras för att inskränka den nästan fria försäljningen af ifrågavarande drycker, utgöra ett talande vittnesbörd om denna frihets skadlighet och behovet af dess inskränkning; och der befolkningen eftersträfvar att upprätthålla sedlighet och god ordning, der bör ej lagstiftaren lägga hinder i vägen för ernående af ett sådant mål, utan fasthellre, så vidt möjligt är, undanröjda alla hinder derför och sålunda medverka till det godas ernående.

Den invändning, som hufvudsakligen göres emot att åt kommunerna lemnas en sådan rättighet, som den vi påyrka, är den, att sådant skulle utgöra en inskränkning uti hvars och ens rätt till sjelfförsörjning. Vi medgifva att så är och vi beklaga, att vi nödgas föreslå en sådan inskränkning. Men oaktadt vi, lika högt som någon annan, älska den enskildes frihet, så älska vi ändock högre det allmännas väl; hvadan vi ock, när den enskildes frihet och rättigheter störande inverka på det allmännas välbefinnande, icke tveka att för det senares bästa inskränka något på den förres fri- och rättigheter.

Att de kommuner, som icke anse sig hafva någon olägenhet af den nästan oinskränkta försäljningsrätten af sådana drycker, hvarom här är fråga, ej lida något intrång af den förändring vi önska uti hithörande föreskrifter, är tydligt och klart, då Konungens Befallningshafvande, som i sista hand skulle ega att pröfva ansökningarne om sådan rättighets erhållande, icke lär afslå en sådan, om den blifvit tillstyrkt af både kommunalnämnd och kommunalstämma.

Vi skulle till och med vara böjde för att föreslå ett förbud för handlande att försälja maltdrycker till afhemtning, då de icke erhållit kommunens och Konungens Befallningshafvandes tilstånd derill, emedan erfarenheten redan visat, att sedan flera kommuner, som på grund af Riksdagens beslut i ämnet, trott sig vara i sin goda rätt dertill, förbjudit sådana dryckers försäljning till förtäring på stället, så har landthandlande på det sätt sålt sådana, att köparen, som betalt både butelj och dess innehåll, gått utom försäljningslokalens dörr, och der förtärt buteljens innehåll, hvarefter den toma buteljen återköpts i handelsboden för det belopp, som vid första köpet erlagts utöfver värdet af den dryck, den innehållit; men detta oskick är ännu måhända för nytt, för att på grund deraf kunna med hopp om framgång yrka ett sådant förbud.

På grund af hvad så unda blifvit anfördt, och med stöd af 1872 års Riksdags i ämnet fattade beslut få vi vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte uti underdänig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes meddela den föreskrift i afseende å förvärfvandet af rättighet att till förtäring på stället, mot betalning hålla allmänheten tillhanda öl, dicka, porter eller andra maltdrycker, samt i afseende å all handel med *vin*, der ej tillverkaren sådant till afhemtning försäljer, att de bestämmelser, som äro gällande i afseende å sättet för erhållande af rättighet till utskänkning och utminutering af spirituösa drycker, äfven måtte tillämpas å ifrågavarande drycker.

Stockholm den 28 Januari 1874.

Liss Ol. Larsson.

Bengt Olofsson. J. N. Biesert. J. Fahlén. Magn. Jonsson.

A. Andersson Fr. Malmberg. Joh. Jonson. A. W. Westerdal.
i Smedbyn.

Eric Dofsn. J. E. Johansson. Olof Olsson Erik Gustaf Eriksson.
i Olebyn.

C. W. Berglind. Jonas Jansson. Arvid Jönsson. C. Johansson.

Anders Andersson
i Nyckelby.